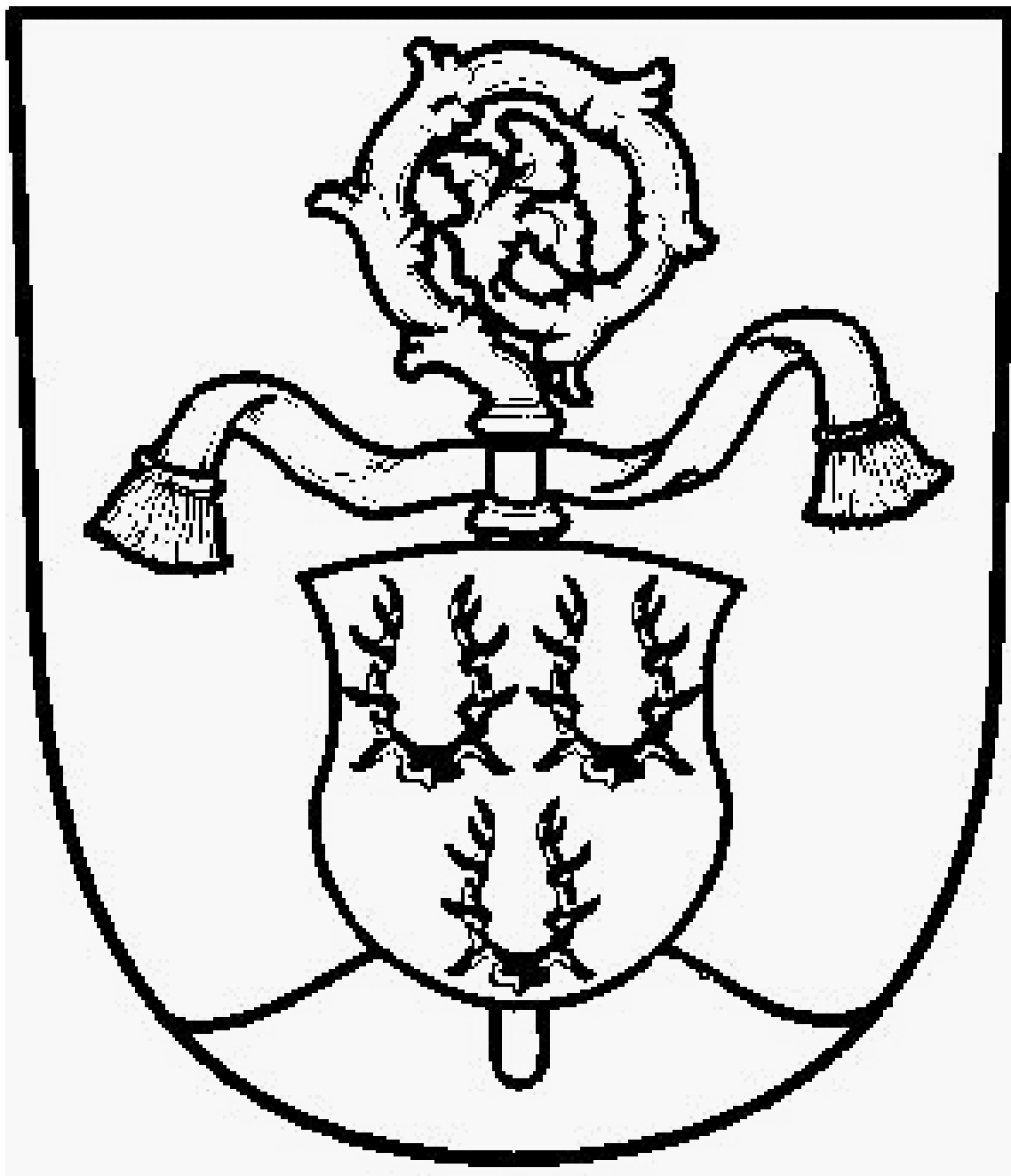

DĚPOLTOVICKÉ LISTY

Mimořádné číslo

2016

prosinec

Vydává obec Děpoltovice reg.č. RK 697/99 – 10

Redakce: Jaroslav Kareš

Počet výtisků: 120 ks

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

Pomalou se nám přiblížila nejkrásnější doba v roce, tedy Vánoce. Ta nám dávají prostor pro vydechnutí si od starostí všedních dní. Umožňují nám trávit čas s lidmi, které máme rádi a na kterých nám opravdu záleží. Dávají nám také prostor pro hlubší zamyšlení se nad tím, co se nám za uplynulý rok podařilo, a na čem je naopak potřeba zapracovat.

Přeji vám, abyste prožili vánoční svátky přesně podle svých představ a abyste během nich nemuseli řešit žádný závažný problém. Doufám, že pod stromečkem najdete dárky podle svých přání a hlavně prožijete vánoční svátky s těmi, které máte rádi.

Hned po skončení Vánoc nás čeká vstup do nového roku. Každý z nás si bude do nového roku dávat mnoho předsevzetí, která budou stanovovat nové cíle v našich životech. To je jistě správné, protože bez pevně stanovených cílů toho v životě nelze moc dokázat. Jen je potřeba nezapomínat při honbě za jejich splněním na to, že nejdůležitější v životě je naše zdraví.

Přeji vám všem mnoho úspěchů v novém roce.

Jiří Štikar – starosta

Vánoční svátky, jak je neznáme – Vánoce prvorepublikové

První vánoce oslavovali občané nově vzniklého Československa po dlouhotrvající a vyčerpávající „velké válce“ s nesmírnou úlevou a nadějí. V nadšení z míru a dosažené samostatnosti dovolovala lidem lépe snášet všeobecný poválečný nedostatek. Mladá republika se potýkala se zásobovací krizí jak v oblasti potravin, tak i uhlí. Zásoby byly vyčerpány, ceny na černém trhu vylétly nahoru. Koncem roku 1918 navíc propukla epidemie tzv. španělské chřipky, která si vyžádala obrovské množství obětí.

Co se týče předvánočních nákupů, nedostávalo se nejen ryb, ale kupříkladu i kvasnic na vánoční těsto, místo čaje a kávy byly k dispozici jen náhražky. Dobové novinové inzeráty dokládají, že se sladkosti o Vánocích přece jen na trhu objevily – nabízely se fondány, karamely, větrové a sladové bonbony. O rok později nabyla hospodářská krize o mnoho lepší. Psal se rok 1919, dražota stále stoupala, propukaly hladové bouře, stávkovalo se za vyšší mzdy a demonstrovalo se proti „keřasům“ a lichvářům.

Vánoční dárky prvorepublikových dětí

Postupem času se situace začala zlepšovat. Ve „zlaté éře“ první republiky se dokonce stejně jako dnes žehralo na to, že duchovní stránka Vánoc je vytlačována konzumem. V obchodech i na tržištích se tlačily davy lidí, časopisy a noviny byly plné reklam na nevhodnější dárky.

A po čem toužily prvorepublikové děti? Holčičky především po panenkách a k nim „nezbytných“ doplňcích – pokojíčcích, kuchyňkách s nádobíčkem. Panenky měly hlavu a končetiny z celuloidové hmoty, tělo pak z kůže nebo látky vycpané pilinami či jiným vhodným materiálem. Na trhu byly i gumové panenky a také miminka-plaváčky, které bylo možné koupat. Ale radě dívek, především těm chudším, udělaly radost i papírové archy, z kterých se panenky a jejich oblečení muselo nejprve vystříhat.

Prvorepublikoví kluci dostávali plechová zvířátka na klíček, cínové vojáčky, dřevěné hračky na kolečkách k tahání za sebou, nebo houpací koně. S převratnou novinkou přišla v roce 1925 firma Inventor Jaroslava Vencla.

V Polici nad Metují zahájila výrobu proslulé kovové stavebnice Merkur. O pět let později to byly ještě plechové elektrické vláčky Merkur.

Dárkem, který nacházeli pod stromečkem jak kluci, tak děvčata, byly sáňky. Ale i ty podléhaly módě. Na byly nejvíce v kurzu děti nacházelo pod brusle, i když se tzv. šlajfky, které se Oblíbeným dárkem divadélko a bavily se dospělí. Dalším dlouhé zimní večery Populární byly i kterých se skládaly obrázky.

počátku třicátých let tzv. rohačky. Mnoho stromečkem také většinou jednalo o připevňovaly na boty. bylo rovněž loutkové jím nejen děti, ale i vítaným dárkem pro byly stolní hry. dřevěné kostky, ze

Snad každé dítě našlo někdy pod stromečkem plyšového medvídka. Jinak dětem samozřejmě Ježíšek nosil nezbytné praktické dárky – prádlo, rukavice, čepice, šály a svetry, děvčatům navíc ubrusy, cíchy a ručníky do výbavy. A pak také knížky, na ty vzpomínalo mnoho pamětníků.

Vánoční dárky za první republiky pro dospělé

Stejně jako dnes patřily mezi nákladné vánoční dárky elektrické přístroje. Firmy upozorňovaly muže, že moderní ženy se již neobejdou bez vysavače.

*Vánoce se kvapem blíží
a mne hrozná starost tíží.
Kde já, chudák, seženu,
vhodný dárek pro ženu?
Chceš-li ženu překvapiti,
chceš-li se jí zavděčiti,
pak jí koupíš na svátky
Elektro lux na splátky.*

(inzerát v deníku Lidové noviny, 1930)

A správný muž jí k němu měl přibalit také horské sluníčko. Ale předvánoční inzeráty nabízely v třicátých letech i řadu dalších elektropřístrojů – lampy, žehličky, kávovary, čajovary, opékače topinek, elektrické podušky, trouby, vařiče, sporáky, ledničky a dokonce i masážní přístroje. Poté, co ve dvacátých letech začal pravidelně vysílat rozhlas, staly se vysněnými dárky radiopřijímače. Jiným nákladným dárkem byl gramofon.

Většina lidí však nacházela pod stromečkem levnější nabídku; ženy často dostávaly látku na šaty nebo boty, muži doutníky, tabák, peněženku nebo láhev alkoholu.

Ozdoby na vánoční stromeček

Ozdoby na stromeček si lidé často zhotovovali doma – perníčky, ořechy balené do staniolu, papírové řetězy. Nebo se na nitě navazovaly jablíčka a doma upečené cukroví. Ale ozdoby si bylo možné i koupit. Výběr byl široký – od skleněných foukaných i perličkových přes papírové, voskové, vatové až po dřevěné. Právě první republika je spojena s rozvojem tradice výroby vánočních ozdob. Foukané ozdoby začali zhotovovat skláři ve dvacátých letech především v Podkrkonoší a na Vsetínsku. Na Jablonecku se vyráběly skleněné perličkové ozdoby jako vedlejší produkt při výrobě bižuterie.

Prodávaly se také ozdoby z papíru, u nás se vyráběly především na Železnobrodsku. Ve dvacátých letech se začaly prodávat i ozdoby z umělé hmoty, konkrétně z celuloidu. Většinou měli podobu zvířátek a na trhu byly až do padesátých let. Z cínu a mosazi se zhotovovaly skřipce, které uchycovaly svíčky na vánočním stromku.

K dostání byly i ozdoby z vosku. A v neposlední řadě byly velmi časté ozdoby z vaty. Připevňoval se k nim drátek na zavěšení a k některým také zelené lístečky z papíru nebo povoskované látky. U nás je začal vyrábět roku 1919 Antonín Svoboda ve své výrobně vánočních okras v Kralupech nad Vltavou. Na trhu byly tyto ozdoby až do sedmdesátých let.

Na stránkách novin se vedly diskuse, zda je lépe zůstat u tradičních svíček, či vánoční stromek rozzářit žárovkami. Od dvacátých let se u nás používalo vánoční elektrické osvětlení firmy Osram, ale až do šedesátých let převažovaly voskové svíčky.

Na stromeček se rovněž zavěšovaly čokoládové figurky, které se prodávaly v kolekcích velmi podobných těm dnešním. Vyráběla je především továrna Orion, jejímž logem je od roku 1921 čtyřcípá hvězda navržená výtvarníkem Zdenkem Rykrem.

Vánoční stoly i přání, návštěva kostelů, Vánoce na horách

Na vánočních stolech se už tehdy objevovaly pomeranče, mandarinky, grapefruity, banány, datle, fíky a dokonce i kiwi. Toto exotické zboží však patřilo k luxusnějším záležitostem a jeho konzumace byla považována za jakýsi znak modernosti.

Pravidelně měli plné ruce práce pošťáci. Lidé si posílali vánoční gratulace, přičemž asi nejoblíbenější byly ty s Ježíškem a baculatými andělíčky od malířky Marie Fischerové-Kvěchové. Jejich obliba přetrvávala po desetiletí – znovu byly vydávány i po roce 1989.

Většina lidí ve vánoční době častěji než po zbytek roku navštěvovala kostely. A pamatováno bylo i na ty, kteří se nemohli na procházku k jesličkám vypravit, na vězně. Na Pankráci, přímo v kapli trestnice, sloužil v době Vánoc tradičně bohoslužbu sám pražský arcibiskup.

Stále populárnějším se stávalo trávit Vánoce i sám Štědrý večer na horách. Však také Klub československých turistů v tisku nabádal každého svého člena, aby o Vánocích navštívil klubovní chatu svého kraje. Jezdilo se do Krkonoš, na Šumavu, do Beskyd i do Tater a řešily se stejné problémy jako dnes; jak si dobře vybrat z nabídky lyží (tehdejší trh nabízel jasanové, březové a lepené z několika dřev), jak si včas na horách rezervovat ubytování, jak přežít cestu napěchovaným vlakem a jak se správně obléknout.

Vánoce v době hospodářské krize

Samozřejmě ne každý si mohl dovést nákladné dárky nebo pobyt na horách. Platilo to hlavně v těsně poválečném období a počátkem třicátých let, v době světové hospodářské krize, kdy měli lidé nehlouběji do kapsy.

Průměrná roční mzda pracovníka v průmyslu v roce 1928 byla 7 208 Kč (cca 600 Kč měsíčně). Průměrné ceny zboží a služeb: 1 kg chleba 3,40 Kč, 1 kg brambor 0,95 Kč, 1 kg vepřového masa 16,90 Kč, 1 kg másla 25,75 Kč, 1 vejce 0,85 Kč, 1 kg cukru 6,20 Kč, litr piva 2,90 Kč, pánská košile 25 Kč, pánské boty 100 Kč, vstupenka do kina 5 Kč.

V době hospodářské krize, především v letech 1930 – 1933 byly pro většinu obyvatel Československa Vánoce mnohem skromnější než v době hospodářské prosperity, pro statisíce lidí bez práce pak přímo chudé. V tisku se objevovaly zprávy o zoufalé situaci nezaměstnaných, především na Ostravsku, kde se zastavila výroba v řadě podniků. Vláda se snažila dopad krize trochu tlumit nejrůznějšími opatřeními v průběhu roku a také speciálně na Vánoce.

Vánoční charita a Vánoční stromy republiky

Naštěstí se již v této době v Československu poměrně etablovala i charitativní činnost. Řada organizací tak pořádala o vánočních svátcích hromadné nadílky a večeře, a to nejen pro děti, ale pro jejich nezaměstnané rodiče.

Nejvýznamnější charitativní akcí prvorepublikových Vánoc byla bezesporu sbírka pod tzv. Vánočním stromem republiky.

Vánoční stromy republiky byly chápány jako akt vlastenectví, „jako projev soudržnosti a obětavé lásky nové, sjednocené, národní československé rodiny, která nedopustí, aby některý její člen – tím méně bezbranné dítě – trpěl nedostatkem“. Organizátoři akce graficky znázorňovali, jak sbírka pokračuje. Diagram tvořil znak charitativní organizace České srdce, a sice červené srdce v trnové koruně. Vždy když přibyla další tisícikoruna (což znamenalo zabezpečení jednoho dítěte na celý rok), změnil se na koruně jeden trn v lipový lístek. Za vybrané peníze byl pak také postaven brněnský domov Dagmar. K popularizaci Vánočních stromů republiky velmi přispěl rozhlas, který o nich pravidelně vysílal reportáže, a také denní tisk.

Některé ozdobené stromy byly dokonce připevněny na korby nákladních aut, která s nimi zajižděla i do zapadlých vesnic. Veškeré vybrané peníze šly na humanitární účely a doplňovaly škálu sociálních a zdravotních programů financovaných ze státního rozpočtu nebo z církevních zdrojů. Význam vánoční sbírky na chudé a opuštěné děti vzrostl počátkem třicátých let, když do Československa dorazila velká hospodářská krize.

Poslední vánoční svátky před válkou, solidarita s odsunutými

Poslední meziválečné vánoční svátky byly v Čechách a na Moravě velice smutné. Republika přišla před třemi měsíci o podstatnou část svého území, přímo o Vánocích pak také o jednoho ze svých nejznámějších spisovatelů, Karla Čapka.

Vánoce roku 1938 byly především ve znamení uprchlíků z okupovaného pohraničí, kteří po tisících opouštěla svá obydlí a zaplavovali vnitrozemí. Nejednalo se však pouze o Čechy – byli mezi nimi i němečtí antifašisté a v neposlední řadě i nacisty nejvíce pronásledovaní Židé. Ti šťastnější z nich nacházeli azyl u příbuzných nebo se jim podařilo najmout byt, ale uprchlíků bylo takové množství, že byly na čas provizorně ubytováni i v sokolovnách, školách, továrních skladech nebo odstavených železničních vagonech.

Již před Vánocemi se zdvihla mohutná vlna solidarity. Probíhaly sbírky, noviny apelovaly na občany: „*Dovoláváme se lidskosti každého z vás, pomozte dětem, které musely opustit své domovy! Věříme, že není mezi vámi ani necitelnosti, ani sobeckosti a že tato výzva a že tato výzva bude vyslyšena!* Před vánočními svátky se kampaň ještě vystupňovala. Na náměstí stály vánoční stromy republiky a lidé přispívali na děti uprchlíků, aby i v provizorních podmínkách mohly prožít pěkné Vánoce. Dobročinné organizaci České srdce se přihlásily tři tisíce rodin, které se nabídly, že si k sobě na Vánoce vezmou děti, jež ztratily domov. Poslední neděli před svátky vrcholila sbírka Národní pomoci. Toho dne panovaly patnáctistupňové mrazy, kdo nemusel, nevycházel, a tak si skauti, kteří jednotlivé domácnosti obcházeli, libovali, že skoro každého zastihli doma. Sbírka byla velice úspěšná, lidé měli připraveny peníze i balíky s ošacením a hračkami.

Solidarita s lidmi bez domova měla i svou odvrácenou tvář – někteří lidé se pokoušeli na neštěstí uprchlíků vydělat. Bytů byl nedostatek, čehož někteří majitelé využili a ceny vyšponovali do horentních výšek. Objevili se i podvodníci, kteří ve falešných sbírkách vylákali od důvěřivých dárců peníze na podporu utečenců.

Na Štědrý den se pak konalo bezpočet akcí. Stát, charitativní organizace i soukromé firmy zorganizovaly hromadné sváteční večere. Jedna probíhala v hangáru na pražském letišti. Šéf zdejších pilotů celý den svážel letištním autobusem uprchlické děti, pro které zaměstnanci letiště připravili nadílku. Stromeček a dárky umístili přímo pod křídly letounů.

V Praze bylo rozdáno pět tisíc vánoček a stejný počet štědrovečerních večeří. Prezident Emil Hácha přišel dopoledne na Staroměstské náměstí a přispěl do pokladničky, která byla umístěna pod zdejším Stromem republiky.

Celkově se v závěru roku 1938 nehledělo do budoucnosti s velkým optimismem, jak je patrné z řádků spisovatele Eduarda Basse: *Před dvaceti lety jsme si říkali, že poprvé slavíme české a slovenské Vánoce. Po dvaceti letech si můžeme jen přát, aby to zůstalo pravda, aby tyto nejtíšší a nejdůvěrnější svátky byly i nyní svátky míru a pokoje v českých a slovenských duších, svátky vroucího zahloubání v podstatu národního bytí a v naše vztahy k ideám křesťanství.*“

(Zdroj: Petr a Pavlína Kourový – České Vánoce)

Horké vánoce

(z knihy *V Africe mi říkali Siphó*)

Jednou o Vánocích, nedlouho před půlnoční, najednou přiběhl zpocený a udýchaný mladý muž, padl přede mnou na kolena, což není zrovna jejich zvykem, a prosil mě o pomoc: „Otče, moje žena má rodit, ale nějak to nejde, musí do nemocnice, prosím, odvezte ji tam. Je to naše první dítě.“

Nebylo by to sice poprvé, co bych někoho vezl do nemocnice, vzdálené asi půldruhé hodiny jízdy od fary, ale za necelou půl hodinu měla začít slavná mše svatá. Nastala chvilka horečného uvažování. Na pláni za kostelem je asi tak dva tisíce lidí čekajících na obřad, vrátit se mohou nejdříve za tři čtyři hodiny, a když už to nebude půlnoční, počkají na mě? Promluvil staršími jednotlivých rodů a situace. Jednohlasně řekli: mohl zemřít, a to se nesmí zástupech lidí, všichni už mě své oči. Cítil jsem, že si zachráníl ohrožené životy. Tohoto ticha jsem jen řekl: „Jedu zachránit životy, a Ježíšek se narodí.“ Tak jak jsem byl, jsem sedl do džípu v doprovodu mladého muže a sjeli jsme dolů z kopce, kde už na nás čekala rodička, celá zkroucená bolestí, s mladou dívkou, která ji doprovázela.

jsem s mými poradci, vysvětlil jsem jim naléhavost „Ano, otče, jeďte, někdo by stát.“ Podíval jsem se po věděli, co se děje a upírali na opravdu přejí, abych jel a Bylo hrobové ticho a do

Jeli jsme nejdříve velmi pomalu, protože cesta byla samý hrbol a výmol, no nic příjemného pro takové cestující. Auta místa až nesnesitelně kodrcalo a hrkalo, ale díky tomu se stalo něco, co bych ani v nejmenším nepředpokládal. Asi po půl hodině jízdy se najednou ozvalo bušení na okénko, křik a dívka vzadu gestikulovala. Manžel ženy, která měla rodit, seděl vedle mě.

Položil ruku na volant a řekl, že zjistí, co se vlastně děje. Zastavil jsem a zbledl v tom okamžiku zároveň, protože zezadu se ozval pláč a křik novorozeně. Neměl jsem s porody žádné zkušenosti, myslím, že ani manžel mladé maminky či dívka z jejího doprovodu. Mohlo se leccos stát. Ale nestalo, dopadlo to s Boží pomocí dobře, a když jsme se vydali nazpátek, domorodé osazenstvo už jen samou radostí písalo, výskalo, jeden překřikoval druhého. Její manžel mě poprosil, abych je zavezl domů, že mi dají kozu. |||To je na africké poměry velký dar.

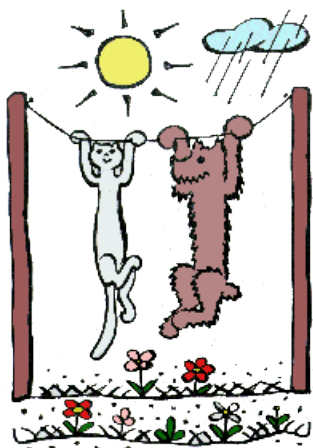
Vystoupil jsem z auta a řekl jsem jim: „Já jsem pomohl vám, vy teď pomůžete mně.“ Hleděli na mě s otevřenými ústy., bez představy, co asi tak můžu chtít. Ale nasedli znovu do džípu a společně jsme vyjeli na kopec mezi jásající a čekající davy lidí. Maminku s jejím novorozenětem jsem odvedl k dřevěné chýšce, posadil na slámu a jejího manžela k ní „instaloval“ jako Josefa. Začala dítě kojit a v tom okamžiku jsem si myslel, že zahřmělo, protože stovka a stovky lidí zajásaly a začaly zpívat „Narodil se Kristus Pán, veselme se ...“

Ke skutečným jesličkám jsem si oblékl roucho a začal se mší svatou jednu hodinu po půlnoci. Děti a dospělí chodili před tuto rodinu a dávali jim jablíčka, banány, bonbony. Bylo to dojemné, krásné. Jak se vydařily tyhle Vánoce, na to do smrti nezapomenu.

Jak to bylo na vánoce

„Heč,“ povídala kočička pejskovi, „já něco vím.“ „A copak?“ divil se pejsek. „Heč,“ povídá kočička, „já vím, že pan Čapek má napsat na vánoce nějaké povídání pro ty malé děti, zase něco o nás, o kočičce a pejskovi.“ „Hehe,“ těšil se pejsek, „ale jen aby to tam o mně pěkně napsal!“ „Ba ne,“ řekla kočička, „on nemůže na nic připadnout, sedí u toho stolu, pořád přemýšlí, a pořád neví, co by napsal. Sedí a sedí, a pořád nic.“ „To je chyba,“ prohlásil pejsek, „pak ho třeba nic pořádného nenapadne a napíše o nás nějaké hlouposti.“ „No právě,“ povídala kočička, „taky mám z toho trochu strach. Měli bychom mu něco poradit. Mně ani tak nejde o toho pana Čapka, ale o ty děti, co jim to budou číst.“ „To je pravda“ řekl pejsek, „jakpak by ty dětičky k tomu přišly, aby měli o vánocích o nás nějaké špatné povídání? Pojd' a poradíme tomu panu Čapkovi něco!“ „Tak půjdeme,“ rozhodla kočička, „ale zadarmo to neuděláme, jsou vánoce a my tady nemáme ani kousek vánočky; musí nám za tu radu něco dát.“

Tak se pejsek s kočičkou sebrali a šli dát radu panu Čapkovi, který nevěděl, co o nich na ty vánoce dětem napsat. „Já už vím,“ povídá pejsek cestou, „já už vím, co mu poradím! Řeknu mu, aby zakletá princezna a já že zakletý princ,“ smála se To princové nemají, princové nemají blechy, ty žádná zakletá princezna,“ tuhle viděl, že jsi se řekla kočka, „když mě to mohla bych třeba panu princezna a ty blechy že mohl říci,“ chlubil se jsou zakletí rytíři, a že jich pejsku, tohle nebudeme pan Čapek by nám to ještě jistě nevěřily a řekly by, že to špatně napsal. Poradíme mu raději něco šikovnějšího, co by nám bylo dobré když si s námi dětičky chtějí hrát. To víš, někdy to bývá trápení, jak nás ty dětičky tahají. Tak ať něco o tom pan Čapek dětem napíše a my z toho budeme mít užitek.“ „ba to je pravda,“ řekl pejsek, „od některých dětí jsem zkusil moc, až jsem raději utek.“

napsal povídání o tom, že ty jsi jsem zakletý princ.“ „Jakýpak mu kočička, „když máš blechy!“ kdopak ti tohle bude věřit, mají jen psi.“ „Však ty taky nejsi řekl pejsek, „však jsem zrovna drbala.“ „Proč bych se nedrbala,“ štípalo! Ale kdybych chtěla, Čapkovi říci, že já jsem zakletá jsou zakleté komorné.“ „A já bych pejsek, „že ty moje blechy, to že mám celé vojsko.“ „Nu víš, povídat,“ usoudila kočka, „ten možná uvěřil, ale ty děti by to

Tak si pejsek s kočičkou povídali, až došli k panu Čapkovi. Pan Čapek seděl za stolem, pero držel v ruce, nemohl na nic připadnout a nevěděl, co psát. „Propánajána,“ povídá si, „copak já mám na vánoce napsat těm dětem o pejskovi a kočičce, když mně nic nenapadá? Kdyby mně tak někdo přišel poradit!“

V to něco zařukalo na dveře, vstoupili pejsek s kočičkou a řekli: „Pane Čapek, my vám jdeme poradit.“ „Děkuji vám,“ zvolal pan Čapek radostně, „vy jste mne vysvobodili! V zemi, která se jmenuje Redakce, panuje zlý obr jménem Klíma, jenž sídlí za devatero dveřmi v jeskyni, která se zove Šéfárna. Ten mně uložil přetěžkou práci, abych rychle napsal Vánoční povídání pro děti, ale já pořád nevím co, a nic mě nemůže napadnout. Tak si tu lámou hlavu a přemýšlím již sedm dní a sedm nocí, a pořád mně nemůže nic napadnout a pořád nevím, co bych těm dětem o pejskovi a kočičce napsal. „Nenapíšeš-li,“ rozkázal mně strašným hlasem obr Klíma, proměním tě v tvarohový sloup a budeš tak u psacího stolu přemýšlet až do konce světa a budeme tě dětem ukazovat pro hanbu za vstupné padesáti haléřů. Tak tu tedy milý pejsku a kočičko, sedím a nevím co, až vy jste přišli mně poradit. Vysvobodili jste mne

od toho strašlivého osudu, že bych se měl stát sochou z tvarohu, i dám vám za to, čeho si jen budete přát.“

„Uděláme vám to, pane Čapek, lacino,“ povídá na to kočka, „třebaže teď na vánoce všechno přidražilo. Tak já vám radím, abyste napsal, že kočka má ocas,“ „To vím,“ podivil se pan Čapek, „ale co s tím?“ „Ó panečku, s tím je mnoho,“ řekla kočka, „kočičí ocas je pro kočku ta největší ozdoba. Jak by to na světě vypadalo, kdyby kočka měla ocas kravský nebo koňský a kůň nebo kráva měli ocas kočičí? Ale ono je to na světě kupodivu všechno tak správně zařízeno, že kočka má ocas kočičí a žádný jiný, a proto si ho váží a je na něj hrdá. Když si kočka sedne nebo lehne, založí si jej pěkně kolem sebe, když kočka kráčí, nese jej tak vznešeně za sebou, že se každý ohlíží, jak jí to krásně sluší. A když se kočka zlobí, tak tím ocasem tak přísně mává, že se každý lekne. Na to všechno, pane, má kočka svůj ocas.“ To taky vím,“ povídá pan Čapek, „však vám, kočkách, také nikdo ten váš ocas nebere. Aspoň jsem nic takového v novinách nečetl, a čtu je přece denně.“

„Jakpak nebere?“ řekla kočka, „malé děti nás za něj berou! Tuhle si chtěla jedna holčička se mnou hrát a chytla mne za ocas, jako kdyby to bylo držadlo od lívanečnicku. Neptejte se, jak jsem se o ten ocas bála a jak to bolelo! Tak vám mě za něj táhla, že jsem namouduši myslila, že mně jej utrhne. Já vám nejdřív plakala, pak jsem vrčela, nato skuhrala a nakonec syčela, a když už jsem si nevěděla rady, tak sem ji řapičkou sekla. Jenom trochu, ale to svět neviděl, co ta holka nadělala křiku! Tak byste měl, pane Čapek, do těch vánočních novin napsat, aby děti netahaly nás kočky za ocas, nebo si s nimi nebudeme hrát.“ „Máme to my zvířátka vůbec někdy s dětmi trápení,“ připojil se pejsek. „Nás, pejsky, zas tahají za uši, a to vám bolí, že se to ani vypovědět nedá. Pes má uši na hlídání, pořád jen poslouchá, kde se co šustne, aby to tak nebyl zloděj nebo loupežník; pes má, panečku, ouška nějak citlivá! A teď si představte, že přijde takový kluk, sám má uši třeba nemyté, a teď vás tahá za ouška a cásá za ně, jako kdyby to byl nějaký hadr. A ještě vám při tom třeba šlápne na nohu, až to kvikne. To pak, pane, jak jsem dobrák od kosti (já nejraději ty měkčí, z drůbeže nebo telecí), to pak přestávají všechny špásy a usápnu se na kluka a zařvu na něj: Jedeš, ztrať se, ztrať, nebo bych tě raf! Nu a pak kluk utíká a brečí, že byl pes na něho zlý.“

Tak to taky byste měl, pane Čapek, do těch vánočních novin napsat, aby děti netahaly psy za ouška a nešlapaly jim na tlapičky.“ „A to tam napište, aby taky kočkách nešlapaly na tlapičky a netahaly je za ouška,“ připojila se kočka, „nás tyky bolí, zrovna tak jako psy.“ A pejsky ať taky netahají za ocas, to my také nemáme rádi,“ řekl pes. „Tak teď to všechno napište a dejte nám něco za dobrou radu.“

Tak tedy pan Čapek dal kočičce za dobrou radu kus vánočky a – protože jsou vánoce – k tomu měchýř z ryby. Psovi – ten fíky, datle ani pomeranče nejí – dal pořádný konec salámu, tři syrečky a několik kostek cukru. „Tak vidějí, vašnosti, dali jsme jim tu radu lacino“ řekli pes s kočičkou, „zrovna jsme si něco takového na zub přáli. Tak jim děkujeme, má úcta a veselé vánoce! A ať je to v těch novinách napsáno všechno tak, jak jsme to řekli!“

Odešli spokojeně domů a pan Čapek sedl ke stolu a všechno teď začal psát, jak to bylo, až to všechno napsal, jak mu to kočička a pejsek řekli.

Napsal on to tak dobře, jak mu to kočička a pejsek řekli? Jestli on to nenapsal jinak, než to bylo? My to dobře víme, jak mu to ten pejsek s kočičkou všechno řekli! Povídají děti. Jestli to akorát tak nenapsal, ať je z něho sloup z tvarohu a my se na něj budeme chodit dívat za padesát haléřů. Nu tak, děti, když víte, jak to bylo, a pan Čapek to teď zrovna dopsal, tak si to musíte přečíst znovu, abyste se přesvědčily, napsal-li to tak, jak to víte, jak to bylo s panem Čapkem, pejskem a kočičkou.

(povídání o pejskovi a kočičce od Josefa Čapka)

Romance štědrovečerní

Jan Neruda

Petr usne, sotva lehne,
sotva usne, sen se zvedne:
náhlé světlo po krajině
a tak jasno jako ve dne.

Petr celý vyjevený,
rodinu zří v prosté stáji,
dítě zrovna sluncem září,
v Petrovi až dech se tají.

Vzduch je plný andělíčků,
třpytí se a křídly šumí,
každý zpívá aleluja,
krásně, jak jen anděl umí.

A hle, od vesnice spěchá
všechn lid s radostnou tváří,
napřed muži, staří, mladí,
v čele naši muzikáři.

Vašek velký buben tluče,
Matěj troubí, Martin hude,
Vojta na klarinet píská,
Kuba měchem bas jim hude.

Aj ti hrajou, jako nikdy!
Tváře dmou se, lítá ruka,
písnička tak mlaskně skočná,
že až Petru nohou cuká.

Zmlkli. Z řady vystoup Brichta,
vyšňořený, oholený,
býval kaprál u hulánů,
dnes je řečník vyvolený.

Postavil se, salutuje,
hrubě spustil: Kriste pane,
my nevíme, co je psáno,
ale víme, co se stane.
Ty jsi, já jsem, by jsme všichni,
povídáme, k boží chvále,
vtom se zajík, jazyk strnul
a nemůže o hlas dále.

Ruka v úzkostech se svírá,
ret se jako lupen chvěje,
„Tys to vyvedl!“ Petr nahlas
ze sna se směje.

Ježíšek však milostivě:
„Všichni jste mé hodné děti,
vaše duše po skonání
hupky do nebe si vletí.“

A teď houfně zpívající
předstupují hospodyně,
podávají v pytlích, koších,
dobrého co po dědině.

Máslo, jablka, marcipány,
plátno, šátky, věci steré,
Marie jim přikyvuje,
Josef od nich dary bere.

„Co je tohle?“ Petr náhle
poulí svoje oči šedé.
Dvanáct panen třináctou si
Na růžové pentli vede.

Dvanáct panen, dvanáct růží,
„Děťátko ty nejjasnější,
přivádíme Anduličku,
že je z nás všech nejkrásnější.“

„To si myslím!“ Petr mručí,
„Anduličku k Tobě vedem,
aby za nás všechny dala,
hubičku Ti jako s medem.“

Andulička přistupuje,
sotva ale hlavu níží,
Ježíšek už ručky svoje
kolem její šíje kříž
Jak se směje, jak ji hladí,
jak se k Andulince tulí,
sotva dostal políbení,
už zas znovu rtíky špulí.

Petr sebou hází, bručí,
jako medvěd když se brání:
„Matka na to mlčky hledí?
Je to pěkné vychování!“

Tik tak, tik tak, tik tak ...vteřina po vteřině,
Minuta za minutou letí a hodiny do ticha půlnoc odbíjí.
A neúprosný čas tak najevo nám dal, že o rok zestárli jsme zas
a z klubka života nová nitka se nám ovíjí.
Starý rok stačil ještě zašeptat:

**„Já odcházím a vystřídá mě nový rok,
zda bude lepší nežli já,
je už jen na Vás, tak do něj přeji šťastný krok.“**

A nový rok se pousmál, maličkou ručkou mu zamával a děl:

**„Jak rád bych všechna lidská přání vyslyšel,
na to jsem ale příliš malý pán a nezvládnou to všechno sám.
Až člověk člověka si začne vážit,
naučí se ho ctít a milovat,
přestane vládnout zloba, lhostejnost, závist, zášť,
a jeden druhého bude mít rád,
pak mohu přidat troch toho štěstí a vše nejlepší lidem dát ...“**

Jezdecký oddíl Pegas
pořádá v hale dne 23. prosince 2016 od 16:00 hod.

VÁNOČNÍ SHOW

Bohatý program na který zve všechny děti

V neděli dne 18. prosince 2016 v 15:00 hod. zveme všechny seniory na

PŘEDVÁNOČNÍ POSEZENÍ

Které se koná ve společenském domě Děpoltovice

**O dobrou náladu s písničkami Vašeho mládí se bude starat
Toník Pech a jeho Old Boys**

Štědrý den 24.prosince 2016 od 22:00 hod. – kostel sv. Michaela
v Děpoltovicích

VÁNOČNÍ MŠE

Svátek vánoční 26.12.2016 od 15:00 hod. – kostel sv.Michaela Děpoltovice
Zveme Vás na koncert kantorské skupiny SILBEGRIM

VÁNOCE V EVROPĚ

Putování za zvyky času adventního a vánočního

České i evropské koledy a písně provedou vokály a rozličné instrumenty

Hana Silovská, Ondřej Bednář, Helena Grimmerová a Ondřej Bednář jr.